

Regionale Zorgnetwerken Antibioticaresistentie (ABR)

Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) is in 2016 de regionale aanpak antibioticaresistentie gestart. Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is de oprichting van tien Regionale Zorgnetwerken ABR met als doel antibioticaresistentie te voorkomen en verspreiding te bestrijden op regionaal niveau. Het LNAZ en GGD GHOR Nederland ondersteunen en adviseren deze tien zorgnetwerken.

Wat zijn Regionale Zorgnetwerken ABR?

Een Regionaal Zorgnetwerk ABR is een samenwerkingsverband tussen verschillende zorginstellingen, organisaties en zorgprofessionals in een regio. Het doel is antibioticaresistentie te voorkomen en verspreiding te bestrijden op regionaal niveau. De regionale samenwerking is van belang, want antibioticaresistentie blijft niet beperkt tot één persoon of zorginstelling. Resistente micro-organismen verplaatsen zich, onder andere door de beweging van personen, tussen bijvoorbeeld ziekenhuizen en andere zorginstellingen. Voor patiënten geldt dat zij zich vooral bewegen binnen een regio, minder tussen regio's. Regionale zorgnetwerken zijn daarom een logische keuze.

Wat gaan de zorgnetwerken doen?

De belangrijkste taak van de zorgnetwerken is het stimuleren van de samenwerking in de regionale zorgketen. Daarnaast voeren ze onder andere de volgende taken uit:

- Het betrekken van zorginstellingen, organisaties en zorgprofessionals binnen het regionale netwerk en deelname aan landelijke surveillance.
- Het opstellen van een regionaal risicoprofiel en het daarop aanpassen van de beheersmaatregelen.
- Het beschikbaar maken van gegevens van periodieke prevalentieingen naar dragerschap van Bijzonder Resistente Micro-Organismen (BRMO).
- Het verzorgen van deskundigheidsbevordering door het organiseren van bij- en nascholing.
- Het verkrijgen van inzicht in de mate van implementatie van infectiepreventie maatregelen in de zorginstellingen en bij andere zorgaanbieders.
- Het streven naar een identieke en reproduceerbare manier van het voeren van audits.
- Transparantie faciliteren en communicatie over de aanwezigheid van BRMO in de regio
- Advisering bij bestrijdingsmaatregelen.
- Een effectief en transparant beleid ten aanzien van antimicrobial stewardship.
- Afstemming en uitwisselen van het regionale beleid en de uitkomsten daarvan op landelijk niveau.

Wie zijn betrokken bij een Regionaal Zorgnetwerk ABR?

De minister van VWS heeft in elk zorgnetwerk een (academisch) ziekenhuis aangewezen dat alle relevante partijen (cure, care en publieke gezondheid) bij elkaar brengt in een zogenoemde stuurgroep. Deze regionale stuurgroep zet een regionaal coördinatieteam op voor de uitvoering en coördinatie van de taken van het Regionale Zorgnetwerk ABR.

Dit team bestaat uit verschillende professionals: een arts-microbioloog, arts maatschappij en gezondheid, deskundige infectiepreventie, internist-infectioloog, specialist ouderengeneeskunde, huisarts en datamanager en/of epidemioloog. In elke regio neemt een kwartiermaker het voortouw in het opzetten van het zorgnetwerk.

Pilotperiode

De zorgnetwerken zijn in 2017 gestart met de uitvoering van hun taken. Dat gebeurt in een pilot. Deze pilot duurt 2 jaar. Tijdens de pilotperiode hebben de zorgnetwerken resultaatafspraken met elkaar gemaakt. Ze hebben daarbij de vrijheid om daar op een eigen manier invulling aan te geven. Ook beschrijven de zorgnetwerken hun 'best practices' en delen zij die met de andere regio's. Daarnaast doen zij, in afstemming met elkaar, aanbevelingen aan VWS, die het toekomstig beleid voor de zorgnetwerken formuleert.

Wat is de rol van het LNAZ en GGD GHOR Nederland?

Het LNAZ en GGD GHOR Nederland ondersteunen, in opdracht van VWS, tijdens de pilotfase de tien Regionale Zorgnetwerken ABR. Ze bewaken de voortgang en scheppen de randvoorwaarden voor een logische aansluiting van de zorgnetwerken op de doelen en de missie van de nationale aanpak antibioticaresistentie van VWS. Concreet betekent dit dat zij advies geven aan de zorgnetwerken, leerpunten en knelpunten verzamelen en zoveel mogelijk initiatieven en partners samenbrengen die van belang zijn voor de regionale samenwerking.

Wat is antibioticaresistentie?

Steeds meer bacteriën worden ongevoelig voor de werking van antibiotica. Het gevolg hiervan is dat nu nog eenvoudig te genezen ziektes, zoals long- of blaasontstekingen, weer levensbedreigend kunnen worden. Antibioticaresistentie vormt daarom een bedreiging voor de volksgezondheid.

De Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) heeft ingeschat dat wereldwijd jaarlijks ongeveer 700.000 mensen overlijden als gevolg van antibioticaresistentie, waarvan 25.000 mensen in Europa. Als we nu niets doen, sterven er in 2050 jaarlijks 10 miljoen mensen als gevolg van antibioticaresistentie, meer dan door kanker op dit moment.

Wil je meer weten over de Regionale Zorgnetwerken ABR?

Neem dan contact op met Anja Schreijer, projectleider GGD GHOR Nederland, via aschreijer@ggdghor.nl of Arold Reusken, projectleider LNAZ, via a.reusken@lnaz.nl.

Het LNAZ en GGD GHOR Nederland ondersteunen en adviseren de tien Regionale Zorgnetwerken ABR. Het doel van deze zorgnetwerken is door goede samenwerking tussen de verschillende zorginstellingen antibioticaresistentie te voorkomen en de verspreiding op regionaal niveau te bestrijden.